

Հիմա ինչպէս որ կը պատմեն մեզի մեր պառաւները,  
Այն սանտրով կը սանտրուին եղեր մեզմե աղեկները:

Իմ աչքովըս տեսեր եմ, որ շատ մարդիկ կէտ առ կէտ  
Միշտ այս կերպով կը վարուին նաեւ ճըշմարտութեան հետ.  
Քանի որ մեր խրճմըտանքը՝ սիրտը հոգին մաքուր է,  
ճըշմարտութիւնը մեզ համար շատ սիրուն՝ շատ սուրբ բան է.  
Ամէնքն անոր մըտիկ կընեն, ամէնքն ըզնա կը պատուեն,  
Գըլխուս վըրայ միշտ տեղ ունի ճըշմարտութիւնը, կըսեն.  
Բայց վայ թէ որ մէկ խրճմըտանք մը ծըռուի. —  
ճըշմարտութիւնն իսկոյն մէկդի կը ձրգուի,  
Եւ ամէն մարդ տըղու պէս՝ մազը սանտրելը չոճեր,  
Երբ ինքն է որ մազերը պըռճինկ պըռճինկ է ըրեր:

ՔՈՒԼՈՎ:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՍԵՒ ԳԵՐԻՆԵՐՆ ՈՒ ՆՈՅԱ ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ՝ ԼԻՊԵՐԻԱ

(Շարայարութիւն եւ վերջ.)

Զարմանալի կերպով ծաղկած է ուսումնա-  
սիրութիւնը՝ ոչ միայն Լիպերիացւոց, այլ  
եւ նոցա մօտ բնակող Ասիրիկեցւոց մէջ: Սո-  
ցա տղայքն ալ Լիպերիացւոց դպրոցները  
կարդալով, հանգստեան օրերը կը ցընեն ի-  
րենց քսակները գըքերով ու տետրակներով,  
կդառնան իրենց գեղերն ու հոն կը պատմեն  
սովորածն իրենց ծնողացն ու ազգականնե-  
րուն: Տեսնելու բան է սր ինչ հետաքր-  
քութեամբ մտիկ կընեն տղուն ծերերն ու  
երիտասարդները, արք եւ կանայք, հարց-  
մունքներ կընեն նոցա, տուած պատասխան-  
նին մտքերնին կըսեն, չհասկըցած բաներ-  
նուն վրայ վիճաբանութիւններ կընեն. մէկ  
խօսքով՝ ամէն տղայ իւր ազգականաց ու հայ-  
րենակցացը մէջ մէկ մէկ քարոզիչ կդառնայ:  
Իսկ թէ այս տղայական քարոզութիւնը ինչ  
մեծ ազդեցութիւն ունի լսողներուն վրայ,  
անկից ալ յայտնի է որ տղայոց ծնողքը նո-  
ցա հետ խօսակցելէն ետեւ կերթան Լիպե-  
րիոյ հասարակապետութեան գլխաւորնե-  
րուն եւ կ'ինգրեն որ իրենց գեղին մէջ ալ  
դպրոց բանայ, եւ վարժապետ ու գըքեր  
տայ իրենց:

Նոյնպէս զարմանալի է Ասիրիկեցի սեւե-  
րուն քրիստոնէական հաւատոյ վարդապե-  
տութիւնները զմայլելով մտիկ ընելը: Ո՛ւր  
որ տեսնեն թէ քարոզիչ մը եկեր՝ քարոզ կու-  
տայ՝ չորս բոլորը կ'ողջուին ահագին բազ-

մութեամբ՝ դաշտերուն մէջ առաջ հետա-  
քըքըութեամբ մտիկ կընեն ըսածներուն,  
յետոյ սրտերնին կշարժի, աչքերնին կը-  
ցուի արտասուքով, եւ իսկոյն ձեռք կը ար-  
նեն իրենց գեղին մէջ աղօթատուն կամ եկե-  
ղեցի մը շինելու:

Քանի մը տարի առաջ չորս հատ ամերի-  
կացի քարոզիչ կուգայ Մոնրովիոյ հարաւայ-  
ին կողմը՝ Միկոն ըսուած դաւառը: Տեղա-  
ցիք առջի բերանը կկատողին սոցա գէմ. ի-  
րենց գլխաւորին հետ մէկտեղ՝ որ Մոնոֆոն  
կըսուի եղեր, կընկնին խեղճ քարոզիչներուն  
վրայ ու չարաչար կսպաննեն զանոնք: Գի-  
շերը վրայ կհասնի, լուսինը կեղնէ, եւ Մո-  
նոքումը՝ աներեւոյթ զօրութենէ մը շարժած՝  
կդառնայ կերթայ քարոզիչներուն նահատա-  
կուած տեղը, եւ այն անգութ վայրենի մար-  
դըն որ քանի մը ժամ առաջ կատաղի դա-  
ղանի մը պէս պատռտեր էր այն քարոզիչ-  
ներուն մարմինները, ընկաւ անոնց վրայ ու  
լացաւ դառնապէս՝ ցաւելով իւր ըրածին,  
բոլոր գիշերը անքուն անցուց, երկրորդ ա-  
ռաւօտը զնաց իւր ազգակիցներուն ալ եր-  
կայն երկայն խօսեցաւ. եւ զղջումի բերաւ  
զանոնք, այնպէս որ մարդ զրկեցին Սերրա —  
Լէոնէի ծովեզերքն ու իրենց քահանաներ  
բերել տուին եւ ամէնքն ալ քրիստոնէայ ե-  
ղան, այնպէս որ այժմ այն դաւառին մէջ  
երեք եկեղեցի եւ երեք դպրոց կայ: